

"İnsan, eğer kesrete dalıp, kâinat içinde boğulup, dünyanın muhabbetiyle sersem olarak fânilerin tebessümlerine aldansa, onların kucaklarına atılsa, elbette nihayetsiz bir hasârete düşer..." Açıklar mısınız?

Kesret, Allah'ın Zat ve sıfatlarının dışındaki bütün mahlukata denir. İnsanın kesrette boğulması ise, fikir ve kalbinin mahlukata sarf edilmesidir. Allah'tan gafil bırakan en tesirli engel kesret dediğimiz mahlukata olan hasrı nazar ve muhabbettir. Bu dünyada sebeplerle iş görmek hükmettiği için, insanların fikirleri ve muhabbetleri bu sebeplere takılıp kalıyor, kimini boğuyor, kimini tamamen yutuyor, kimini oyalıyor, kimini de taciz ediyor. Onun için büyük velilerden İbn-i Arabi gibi zatlar kesretin, yani mahlukatın Allah'a olan huzuru bozmasından dolayı kesretin vücudunu inkar etmişler. Ta ki nazarı boğulmasın, kalbi oyalamasın, huzuru kazansın.

Kısacası, bu dünyanın meşgale ve fena yönleri, ebed için yaratılan insanı sürekli sıkır ve tatmin etmez. Bu da insanın ulvi his ve cihazlarını bir nevi boğar ve teneffüse ihtiyaç hissettirir. İnsan ise vahdet penceresinden teneffüs etmek ister.

Vahdette teneffüs etmek ise, ahiret aleminde sebepler tamamen sukut edecek, her şeyin ardında Allah'ın kudreti açıkça görünecek, hiçbir şey onu düşünmeye ve sevmeye engel olamayacak, bilakis her şey onu tanıtmaya ve sevdirmeye vasıta olacak. Kısacası dünyanın fena ve fani yönü orada olmayacak, sıkıntı ve meşakkat tamamen kalkacak olmasından bir nevi ebed için yaratılan insan orada teneffüs edecek.

İnsanın kesretten vahdete yüzünü çevirmesi ya da kesret içinde vahdeti bulması, kuvvetli bir tefekkür ve iman ile mümkün olur. Her şeyin üzerinde Allah'ın rububiyet ve tasarrufunu görebilir isek, o zaman kesret alemi vahdeti, yani Allah'ı gösteren birer levha hükmüne dönüşür. Bu da kalpteki, kesrete dağılmış olan muhabbeti vahdete toplar. İnsan önce marifet olarak vahdeti elde eder, sonra da bunun neticesi olarak muhabbeti elde eder. Öyle ise bütün hissiyat ve azalarımız ile beraber kesretten vahdete dönmemiz ancak tahkiki iman ile mümkündür.

Bu zamanda tahkiki iman dersini **Risale-i Nurlar** veriyor. Risale-i Nurlarla meşguliyet kesretten vahdete insanı çevirebilir. Her şeyde vahdete ve Allah'a açılan bir pencere vardır. Bize düşen, bu pencerelerden seyredebilmektir.

İman ve ibadet insanın kesrete olan bu düşkünlüğüne ve irtibatına bir ayar çeker. Yani iman ve ibadet insanı kesret içinde fena içinde boğulup gitmekten kurtarıp, vahdete ve birlik olan tevhide yönlendiriyor. Kainat denilen şu mahlukat ve mevcudatın, Allah'ın bir sanatı ve Ona işaret eden bir marifet levhası olduğunu iman ve ibadet ile insan idrak ediyor. Şayet iman ve ibadet olmasa, insan mahlukat ve

kesret içinde boğulup gider. Meccanen kabiliyetleri adi ihtiyaçlar içinde kokuşur. Bir yumurtanın derdine düşerek kainata halife olma şansını kaybeder. İşte iman ve ibadet insanın bu dağınık ve kuşatıcı mahiyetini toplayıp bir cihet olan vahdete tevcih ediyor ve mevcudatın zilletli ve acıklı köleliğinden kurtarıp, Allah'ın izzetli ve şerefli kulluğuna çıkarıyor.